

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/135/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119211036
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8119211036.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcov: 1/ L. Č., N.. XX.X.XXXX, A. XXX XX X. XXX, 2/ D. Č., N.. X.X.XXXX, A. XXX XX X. XXX, obaja zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653, so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, zastúpenému AK Mária Grochová a partneri s.r.o., IČO: 36 863 017, so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 793,93 € a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade 793,93 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne od 28.06.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v časti I. základné podmienky bod 1. v zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo 16.11.2009 vo vzťahu k spracovateľskému poplatku a poplatku za správu úveru z a m i e t a .

III. Vo vzťahu k výroku I. p r i z n á v a žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Vo vzťahu k výroku II. p r i z n á v a žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia v 1. a 2. rade žalobou doručenou súdu dňa 21.6.2019 žiadali zaviazať žalovaného na zaplatenie 793,93 EUR s prísl. titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v časti I. základných podmienok bod 1 v rozsahu spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru a v bode 5 v časti II. záverečných ustanovení.

2. Žalobu odôvodnili tým, že dňa 16.11.2009 uzatvorili so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorého im žalovaný mal poskytnúť úver vo výške 6 000 EUR s uvedením výšky mesačnej splátky, ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemernej hodnoty RPMN, konečnej splatnosti úveru, ako aj celkových nákladov spojených s úverom. Uviedli, že v predmetnej zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru absentujú obligatórne náležitosti zmluvy predpokladané ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., a to celková výška a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru, výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a preto sa tento považuje za bezúročný a bez poplatkov.

3. Ďalej uviedli, že zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v časti I. základné podmienky v bode 1 v rozsahu spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru, pričom obdobné podmienky boli viacerými všeobecnými súdmi SR vyhlásené za neprijateľné. Ďalej poukázali na neprijateľnosť

zmluvnej podmienky v časti II. bodu 5 záverečných ustanovení, v ktorom si zmluvné strany dohodli, že sa ich vzájomné vzťahy budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spracovať jeho príslušnými ustanoveniami. Keďže ide o spotrebiteľskú vec, je potrebné aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Keďže výlučné spravovanie záväzkového vzťahu ustanoveniami Obchodného zákonníka by bolo pre nich ako pre spotrebiteľov nevýhodnejšie, táto zmluvná podmienka vytvára materiálnu disproporciu v ich neprospech podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zároveň poukázali na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov SR, ktorými bola obdobná zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Vo vyjadrení k žalobe v časti, v ktorej sa žalobcovia domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia poukázal, že žalobcovia netvrdia žiadne konkrétne plnenia, ktoré mali dať údajne vzniknúť bezdôvodnému obohateniu na strane banky. V sporovom konaní ako je konanie vo veci samej, v ktorom platí zásada dispozičná a prejednacía, je zásadne vecou strán sporu tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalobca musí od hypotézy relevantnej právnej normy tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy, na základe ktorých môže súd rozhodnúť v jeho prospech. Povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazná sú pritom vo vzájomnej jednote. Poukázal na dôvodovú správu k ust. § 150 CSP, z ktorej vyplýva, že navrhovaná právna úprava zakotvuje povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Musí zároveň ísť o priame tvrdenia žalobcu. CSP neumožňuje tvrdenia nepriame prostredníctvom odkazu na označené alebo predložené dôkazné prostriedky, práve naopak, takéto zjednodušovanie povinnosti tvrdenia výslovne zakazuje v ust. § 132 ods. 2 CSP. Premietajúc uvedené na prebiehajúci súdny spor preto namieta, že žalobcovia si nesplnili ani len povinnosť tvrdenia základnému predpokladu práva z bezdôvodného obohatenia a nešpecifikovali, vrátenia ktorých plnení sa domáhajú. Nestačí im totiž tvrdiť, že zaplatili celkovú sumu 6 671,15 €, keď je aj z ich podania zjavné, že bola realizovaná viacerými platbami a nie naraz. Sú teda povinní uviesť, vrátenia ktorých plnení sa domáhajú a tvrdiť rozhodujúce skutočnosti o každom takom plnení. Len voči takým kvalifikovaným tvrdeniam žalobcov môžeme následne v postavení žalovaného rozvinúť náležitú procesnú obranu. Zároveň voči uplatnenému nároku vzniesol námietku premlčania.

6. Pokiaľ ide o zvyšné žalobné návrhy, ktorým sa žalobcovia domáhajú určenia neprijateľnosti určitých zmluvných podmienok, namieta primárne ich procesnú neprípustnosť, a to so zreteľom na ostatné okolnosti sporu. V judikatúre najvyšších súdnych autorít nikdy neexistovala pochybnosť, že určovací žaloba nie je prípustná tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti. Možnosť žalovať o určenie určitej právnej skutočnosti je spravidla vylúčená, ak je možné podať žalobu, ktorou sa subjekt priamo domáha priznania oprávnenia z takej skutočnosti. V kontexte prebiehajúceho sporu preto zdôrazňuje, že žalobcovia sa spolu s určením údajnej neprijateľnosti zmluvných podmienok nedomáhajú ochrany žiadneho konkrétneho subjektívneho práva. Súčasne poukazuje na zásadnú okolnosť vzájomného vzťahu uplatnených žalobných návrhov. Žalobcovia sa popri určení neprijateľnosti zmluvných podmienok domáhajú aj vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré im údajne malo vzniknúť z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, ako sankcie za údajné nedostatky náležitostí zmluvy o splátkovom úvere. Inými slovami, predmetom sporu je primárne bezručnosť a bezpoplatkovosť úveru, z ktorej žalobcovia vyvodzujú presvedčenie o nároku z bezdôvodného obohatenia. Akej praktickej potrebe slúži potom podaný žalobný návrh o určenie neprijateľnosti zmluvných dojednaní o poplatkoch, keď výsledkom sporu môže byť záver o bezpoplatkovosti úveru. Ak by bol úver postihnutý sankciou bezpoplatkovosti, je zbytočné uvažovať o neprijateľnosti akejkoľvek zmluvnej podmienky. Všetko vyššie uvedené znamená, že prieskum spotrebiteľskej prijateľnosti, ako ho požadujú žalobcovia, vykazuje všetky parametre prieskumu abstraktného. Je úplne odtrhnutý od individuálnych okolností konkrétneho prípadu tak procesných - ignoruje sa, že sa rieši širšia otázka bezpoplatkovosti, ako aj hmotnoprávných - žalobcovia netvrdia žiadnu konkrétnu ujmu z údajnej neprijateľnosti. Práve v týchto súvislostiach poukazuje na zásadnú zmenu implementovanú pri rekonštrukcii civilného sporového procesu, a to na nový procesný inštitút abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach, ktorý je zameraný na skúmanie zmluvných podmienok a obchodných praktík nezávisle od okolností konkrétneho prípadu. CSP založil pre tento špecifický typ prieskumu výlučnú právomoc civilných súdov a zároveň vymedzil okruh na to určených, kauzálnych príslušných súdov. Ak súd vyhovie žalobe v takom znení, vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky a jej znenie výslovne uvedie alebo vo výroku určí, že obchodná praktika je nekalá, zároveň zakáže žalovanému

používať túto zmluvnú podmienku alebo zmluvnú podmienku s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách. A iba v rozsudku vydanému v takomto konaní potom možno následne priznať účinky predvídané ust. § 53a Občianskeho zákonníka.

7. Prieskum v poňatí vyplývajúcom zo žaloby - prieskum striktné abstraktný, bez prepojenia s ochranou konkrétneho subjektívneho práva spotrebiteľov - by preto znamenal, že konajúci súd by si neprípustne aťahoval právomoc, ktorá mu nepatrí.

8. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcov, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o splátkovom úvere, výpisom z úverového účtu, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

9. Žalobcovia v 1. a 2. rade ako fyzické osoby - spotrebiteľia uzatvorili so žalovaným dňa 16.11.2009 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, v predmete poskytnutia úveru vo výške 6 000 EUR s uvedením druhu úveru - spotrebný úver na čokoľvek, výšky úrokovej sadzby 14,10 %, spôsobu poskytnutia úveru - jednorázovo, bezhotovostne, výšky spracovateľského poplatku 122,78 EUR s tým, že tento bude uhradený pri uzatvorení úverovej zmluvy z prostriedkov úveru, poplatku za správu úveru 1,99 EUR mesačne, výšky splátky od prvého čerpania úveru do 30.11.2009 vo výške 37,24 EUR a od 20.12.2009 vo výške 96,18 EUR, počtu splátok 119 od 20.12.2009, termínu konečnej splatnosti úveru 20.10.2019, RPMN 16,54 %, priemernej hodnoty RPMN 18,45 % a celkových nákladov spotrebiteľa 5 603,48 EUR. Súčasťou bolo aj zmluvné dojednanie, že do výpočtu RPMN nie sú zahrnuté sankcie za porušenie povinnosti dlžníka vyplývajúcich z úverovej zmluvy, pričom výška týchto sankcií je uvedená v sadzobníku alebo vo zverejnení.

10. Obsahom zmluvy je aj zmluvné dojednanie v časti II. bodu 5 zmluvy, z ktorého vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 562 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

11. Podľa žalobcov v 1. a 2. rade s poukazom na znenie zmluvy došlo v ich prospech k vyplateniu úveru iba vo výške 5 877,22 EUR po odpočítaní sumy spracovateľského poplatku, ktorý bol v zmysle zmluvného dojednania uhradený z prostriedkov poskytnutého úveru.

12. V prospech žalovaného boli poukázané úhrady v celkovej výške 6 671,15 EUR s tým, že posledná úhrada bola realizovaná 8.10.2010 vo výške 5 781,48 EUR.

13. Podľa § 4 ods. 1 až 7 zák. č. 258/2001 Z. z., v znení účinnom k 16.11.2009, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí(6) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> musí obsahovať a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu, b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby, g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej

hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad, n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>, q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>. Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis.7) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.7) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> V súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.8) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

14. Podľa § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

15. Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu

uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

16. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

17. Podľa § 100 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

18. Podľa § 107 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

19. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich

so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

20. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 08.04.2020 výrokom I. žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol; výrokom II. zamietol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo vzťahu k spracovateľskému poplatku a poplatku za správu úveru; výrokom III. určil, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX v bode 5 časti II. Záverečné ustanovenie je neprijateľná; výrokom IV. vo vzťahu k výroku I. a II. priznal žalovanému voči žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom V. vo vzťahu k výroku III. priznal žalobcom v 1. a 2. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

22. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu I. inštancie vyplýva, že sa nestotožnil s tvrdením žalobcov absencie obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. e) zák. č. 258/2001 Z.z. s tým, že v predmetnej zmluve absentuje obligatórna náležitosť zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. i.) zák. č. 258/2001 Z.z. a tak žalobcom vznikol v súlade s ustanovením § 451 Občianskeho zákonníka nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu realizovaných úhrad splátok úveru a poskytnutých úverových prostriedkov, teda v sume 793,93 EUR.

23. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol z dôvodu uplynutia subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby.

24. Súd I. inštancie zamietol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C 621/17. Určil neprijateľné zmluvné podmienky v bode 5 v časti II. Záverečných ustanovení zmluvy, v ktorom si mali zmluvné strany dohodnúť, že sa ich vzájomné právne vzťahy budú spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

25. Odvolací súd rozsudkom zo dňa 29.04.2021 pod sp.zn.7CoCsp5/2021 potvrdil rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vo výroku o priznaní náhrady trov konania žalobcom v 1. a 2. voči žalovanému a čo do zvyšku rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie.

26. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že tento sa stotožnil s argumentáciou súdu I. inštancie vo vzťahu absencie obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona číslo 258/2001 Z.z. Uviedol, že so záverom, podľa ktorého zmluva o splátkovom úvere obsahuje údaj o celkovej výške úveru, teda náležitosť vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z.z. sa stotožniť nedá. V prípade úveru vo výške 6000 EUR suma 122,78 EUR predstavujúca spracovateľský poplatok mala byť uhradená pri uzatvorení úverovej zmluvy z prostriedkov úveru. Je teda nepochybné, že žalovaný do spotrebiteľského úveru zahrnul aj spracovateľský poplatok. Súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je spracovateľský poplatok, pretože uvedený poplatok treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Už samotný zák. č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § písm. a) a písm. c) rozlišoval medzi spotrebiteľským úverom a celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumeli všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Ak žalovaný do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj spracovateľský poplatok, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa. Ak zákon č. 258/2001 Z.z. v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 4 ods. 2 písm. e) vyžadoval, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie je nepochybné,

že celková výška úveru musela byť uvedená správne. Nesprávne uvedená výška spotrebiteľského úveru má nepochybne vplyv aj na ďalšiu náležitosť zmluvy o úvere vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z. Ročnou percentuálnou mierou nákladov v súlade s ustanovením § 2 písm. d) zák. č. 258/2001 Z.z. sa rozumela sadzba, ktorá sa aplikovala na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru. Ak žalovaný pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnul aj spracovateľský poplatok bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od výšky úveru. S neuvedením ročnej percentuálnej miery nákladov, za čo je potrebné považovať aj neuvedenie v správnej výške je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z.

27. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedol, že sa nestotožňuje s názorom súdu I. inštancie o uplatnení tohto nároku po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. O vzniku bezdôvodného obohatenia sa žalobcovia podľa vlastných vyjadrení dozvedeli od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, pričom k tomu svojmu vyjadreniu predložili aj prehlásenie tohto združenia zo dňa 28.05.2019. Združenie v uvedenom prehlásení informovalo žalobcov o vzniku bezdôvodného obohatenia a odporučilo im obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta. Následne dňa 05.06.2019 splnomocnili svojím zastupovaním JUDr. Igora Šafranka, ktorý vo veci podal žalobu. Bližšie uvedená časová postupnosť jednotlivých krokov žalobcov súvisiaca s ich snahou získať vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného nasvedčuje tomu, ak z ďalšieho dokazovania nevyplývú nové skutočnosti, že žalobcovia ešte pred návštevou Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia nemali.

28. Správnym nie je ani tvrdenie o nemožnosti aplikácii 10 ročnej objektívnej lehoty. Žalovaný ako banka má dlhodobo v predmete svojej činnosti poskytovanie úveru, a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Ak tieto zákonom vyžadované osobitné náležitosti zmluvy dodržané neboli, žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie takejto zmluvy nemôže zbaviť, uplatnením jeho dôsledkoch v neprospech žalobcov. Ak žalovaný ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov v rozpore so zákonom nedodrží predpísané náležitosti zmluvy spôsobujúce, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, jeho konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom.

29. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu I. inštancie vo vzťahu k zamietnutiu žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, vo vzťahu k spracovateľskému poplatku a poplatku za správu úveru. V tomto prípade považoval za bezvýznamný poukaz na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C 621/17 zo dňa 13.10.2019, keďže tento sa zaoberal výkladom smernice 93/13 EHS vo vzťahu k maďarskému právu. Aj z tohto rozhodnutia vyplýva, že musí ísť o služby poskytované spotrebiteľom ako protihodnota súm obsiahnutých v zmluve o úvere, teda musí ísť o služby sledujúce záujmy spotrebiteľa a nie dodávateľa.

30. Po vrátení spisu bude úlohou súdu I. inštancie nanovo posúdiť dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu a to od momentu, kedy sa žalobcovia dozvedeli o skutku z porušenia práva. Zároveň bude potrebné vytvoriť priestor pre procesnú obranu žalovaného k tvrdeniam žalobcov o čase, kedy sa o skutkových tvrdeniach bezdôvodného obohatenia dozvedeli. Ďalej musí byť ustálený moment, ku ktorému došlo k zaplateniu sumy zodpovedajúcej istine, na ktorú má žalovaný nárok. Na ďalšie plnenie nad rámec uhradenej istiny žalovaný nárok nemal, práve z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vo vzťahu k tomuto plneniu v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR musia potom žalobcovia preukázať úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie na ich úkor. V tejto súvislosti musí byť žalobcom daný priestor, aby vysvetlili svoje úvahy o bezdôvodnom obohatení z hľadiska toho, že bolo získané úmyselne a dať im priestor aj na návrh na dokazovanie v tomto smere.

31. Z čl. 2 ods. 2 CSP nesporne vyplýva, že každá sporu a strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak také ustálené rozhodovacej praxi niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

32. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24.01.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR vydané Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 01.01.1993, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých bol opakovane potvrdení určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia Najvyššieho súdu SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na nenadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 8/2018). Z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 Cdo 112/2019 zo dňa 17.10.2019 a 1Cdo/183/2018 z 25.02.2020 nesporne vyplýva, že pokiaľ ide o posúdenie správnosti záveru odvolacieho súdu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny a úrokov a preto je potrebné úver na jej základe poskytnutý považovať za bezúročný a bez poplatkov je potrebné uviesť, že eurokoformný výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo to, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke pripadať na istinu, aká na úrok za poskytnutie úveru a aká na iné platby. V uvedenej súvislosti dovolací súd uviedol, že aj podľa záverov uvedených v rozhodnutí Súdneho dvora zmluva o úvere uzatvorená na dobu určitú, stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa a to bezplatne kedykoľvek počas doby trvania zmluvy.

33. Z uvedeného teda vyplýva, že právny názor súdu I. inštancie ako aj odvolacieho súdu o absencii obligatórne náležitosti zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 258/2001 Z.z. je v rozpore s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

34. S poukazom na ust. § 391 ods. 2 CSP je však súd I. inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. e) a j) zák. č. 258/2001 Z.z. uvedeného v bode 38 až 40 odôvodnenia rozsudku pod sp. zn.7CoCsp/5/2021 zo dňa 29.04.2021. Na základe absencie obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere predpokladanej ust. § 4 ods. 2 písm. e) a j) zák. č. 258/2001 Z.z. vznikol žalobcom v súlade s ust. § 451 Občianskeho zákonníka nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu realizovaných úhrad splátok úveru a poskytnutých úverových prostriedkov.

35. Vo vzťahu k uvedenému súd I. inštancie poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C - 377/14, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3 výslovne uviedol, že čl. 3 písm. 1) čl. 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako bod I. prílohy I. tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označuje celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú to spotrebiteľovi reálne vyplatené.

36. Z predložených listín nesporne vyplýva, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytol žalobcom úverové prostriedky v celkovej výške 5877,22 EUR (výška úveru 6000 EUR - spracovateľský poplatok 122,78 EUR) a žalobcovia v jeho prospech realizovali úhradu v celkovej výške 6671,15 EUR (viď výpis z úverového účtu č.l. 9) s tým, že poslednú úhradu poukázali žalovanému dňa 08.10.2010 vo výške 5781,48 EUR (č.l. 10), teda majú nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 793,93 EUR.

37. Podľa názoru súdu prvej inštancie právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia, sa môže premlčať tak v subjektívnej, ako aj objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh plynutia, ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V

prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - 2-ročná a objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo 10-ročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázkou kedy začala plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia lehota. Za rozhodujúci pre začiatok jej plynutia treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobca pri riadnej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel.

38. Z predloženého prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vyplýva, že žalobcovia dňa 17.05.2019 im predložili predmetnú zmluvu o splátkovom úvere, po posúdení ktorej ich informovali, že zmluva je bezúročná a bezpoplatková a obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Oznamovali im, že ak veriteľ poskytol úver vo výške 6000 EUR, avšak hneď si stiahol poplatok 122,78 EUR, teda úver bol vo výške 5877,22 EUR a uhradili sumu 6671,15 EUR, čiže sumu vyššiu, došlo na strane veriteľa k bezdôvodnému obohateniu vo výške 793,93 EUR. Združenie im preto odporučilo obrátiť sa na advokáta.

39. Štatutárny zástupca občianskeho združenia uviedol, že komunikácia medzi združením a spotrebiteľmi vo všeobecnosti prebieha tak, že sa spotrebiteľia prídu poradiť, ak majú problém so splátkami alebo exekúciou. Následne oni zaevidujú generálie klienta, číslo zmluvy ako aj označenie veriteľa. Potom prichádza samotné posudzovanie zmlúv, kedy informujú spotrebiteľov, či tieto obsahujú všetky obligatórne náležitosti zmluvy, alebo jej obsahom nie sú nejaké neprijateľné podmienky. Vo vzťahu k žalobcom k tomu došlo tak, ako je uvedené v prehlásení, kedy títo na posúdenie priniesli dve zmluvy vo vzťahu k Slovenskej sporiteľni. K založeniu spisu s dátumom zaevidovania došlo dňa 17.05.2019.

40. Pokiaľ ide o prehlásenie toto vystavujú buď na samotnú žiadosť klientov, alebo na žiadosť ich právneho zástupcu.

41. Aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky sa prikláňa ku skutočnej, teda nie len predpokladanej vedomosti oprávnenej osoby o všetkých skutkových okolnostiach odôvodňujúcich záver, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor a kto toto bezdôvodné obohatenie získal. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 05.12.2018 pod sp. zn. I ÚS 430/2018 bez akýchkoľvek pochybností podporil úvahy odvolacieho súdu o tom, že žalobkyňa v konaní 22Co/53/2017 Krajského súdu v Prešove, ktorého rozhodnutie bolo predmetom ústavnej sťažnosti sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela od Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, ktoré túto skutočnosť písomne potvrdilo dňa 08.08.2016. Vo veci 22Co/53/2017 Krajský súd v Prešove uvažoval so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia od momentu konzultácie a poučenia daného žalobkyni v danej veci združením, a takéto úvahy odvolacieho súdu považoval za ústavne konformné aj Ústavný súd, nakoľko sťažnosť podaná žalovanou v tejto veci odmietol, ako zjavne neopodstatnenú.

42. Zároveň z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 5Cdo/29/2021 a 7Cdo/79/2021 vyplýva, že nesprávny je právny názor, že subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere začala plynúť odo dňa, kedy žalobcovia zaplatili jednotlivé plnenia v súvislosti s existujúcou zmluvou o úvere nad rámec toho, na čo boli povinní. Je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobcovia museli byť vedomí, že bez existujúceho (platného) dôvodu realizovali platby a týmto momentom je potom porada s právnym zástupcom.

43. Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ boli žalobcovia poučení o vzniku bezdôvodného obohatenia zo strany občianskeho združenia dňa 28.05.2019 a žalobu súdu doručili 21.06.2019, potom nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol uplatnený v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby predpokladanej ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

44. Súd v danom prípade s poukazom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu v bode 38 a 40 odôvodnenia rozsudku 7CoCsp/5/2021 aplikoval na daný prípad 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Aj Ústavný súd SR v rozhodnutí pod sp. zn. I US 430/2018 zo dňa 05.12.2018 sa stotožnil s hľadiska ochrany základných práv s názorom okresného ako aj krajského súdu, že subjektívna premlčacia doba

na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť spotrebiteľovi od chvíle, keď sa od združenia na ochranu spotrebiteľov dozvedel o bezdôvodnom obohatení a akceptoval aj 10 ročnú premlčaciu dobu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z bodu 17. odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu SR vyplýva, že krajský súd ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom objasnil skutkový základ veci a aplikáciu právnej úpravy, ktorá nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom.

45. Taktiež z obsahu viacerých rozhodnutí odvolacieho súdu vyplýva, že ak dodávateľ ako subjekt dlhodobo pôsobiaci na finančnom trhu, ktorého predmetom činnosti je poskytovanie úverov v rozpore so zákonom nedodrží predpísané náležitosti zmluvy spôsobujúce, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, potom jeho konanie nemožno hodnotiť inak, ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Je skutočne veľmi ťažko uveriť, aby žalovaný ako banka nemal vedomosť o tom, čo môže spôsobiť uzavretím zmluvy bez uvedenia týchto náležitostí a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzrozumený (18Co/172/2018, 1Co/49/2019, 7CoCsp/5/2021). Keďže v zmluve, ktorú posudzoval súd I. inštancie je nesprávny údaj o celkovej čiastke, možno to hodnotiť ako nepriamy úmysel dodávateľa obohatiť sa na úkor spotrebiteľa, čo zakladá úvahy súdu o aplikácii desaťročnej objektívnej premlčacej doby.

46. Keďže žalobcovia uhradili splátky úveru od 20.01.2010 do 08.10.2010 (posledná úhrada vo výške 5781,48 EUR) potom doručením žaloby 21.06.2019 nie je nárok žalobcov premlčaný, ani v rámci plynutia 10 ročnej objektívnej premlčacej doby.

47. Na základe uvedeného, tak súd vyhovel žalobe o zaplatenie bezdôvodného obohatenia vo výške 793,93 EUR s 5 % úrokom z omeškania ročne určeného v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. od 28.06.2019 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný v zmysle ust. § 563 Občianskeho zákonníka bol povinný uplatnené bezdôvodné obohatenie vydať deň nasledujúci po doručení výzvy, v konkrétnom prípade do 27.06.2019 po doručení žaloby, ktorú prevzal 26.06.2019, a tak dňom nasledujúcim sa dostal do omeškania.

48. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 08.04.2020 zamietol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru z nižšie uvedených dôvodov.

49. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Súd prvej inštancie v rámci realizácie postupu v zmysle ust. § 181 ods. 2 CSP konštatoval, že sú mu známe rozhodnutia všeobecných súdov SR vo vzťahu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky spracovateľského poplatku a poplatku za správu úveru vo vzťahu k iným dodávateľom, konkrétne OS Skalica pod sp. zn. 5C/172/2014 v spojení s rozhodnutím KS v Trnave pod sp. zn. 24Co/587/2015 a vo vzťahu k poplatku za správu úveru OS Skalica pod sp. zn. 5C/359/2014 v spojení s rozhodnutím KS v Trnave pod sp. zn. 23Co/301/2016.

50. Z odôvodnení uvedených rozhodnutí nesporne vyplýva, že neprijateľnou podmienkou je aj zmluvné dojednanie, ktoré vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Vo vzťahu k poplatku za správu úveru uviedli, že zo zmluvy ani zo všeobecných obchodných podmienok nie je zrejmé, aké úkony veriteľa v prospech dlžníka majú byť týmto poplatkom odmeňované. Takéto ustanovenie tak celkom jednoznačne zakladá pre veriteľa nárok na ďalšiu peňažnú výhodu voči dlžníkovi, teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

51. Vo vzťahu k akceptovateľnosti spracovateľského poplatku uviedli, že samotný dodávateľ opodstatnenosť tohto poplatku odvíja od práva na odplatu za poskytnutie úveru a práve v tom je zásadný rozpor vedúci k právnemu záveru súdu prvej inštancie o neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky. Z označenia spracovateľský poplatok je jednoznačné, že má ísť o poplatok za spracovanie úveru, teda za úkony zo strany veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru, ako napr. oslovenie dlžníka, zistenie jeho údajov, vypracovanie a uzavretie konkrétnej zmluvy, ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov. Odplata za poskytnutý úver má byť dojednaná jednoznačne, a to napr. dojednaním úroku a nie je dôvod odplatu za poskytnutý úver skrývať pod akýsi spracovateľský poplatok.

52. Z čl. 3 CPS nesporne vyplýva, že každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou SR, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnými záväzkami SR, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

53. Vznik členstva SR v EÚ tkvie okrem iného aj v dobrovoľnom vzdaní sa časti suverenity štátu v prospech EÚ. Ide pritom aj o časť suverenity pri všeobecne záväznom regulovaní spoločenských vzťahov. Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úniijného tvorca zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň, ba niekedy aj nad vôľu zákonodarcu (uznesenie ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016).

54. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia ÚS SR vyplýva, že smernice ako typová kategória predpisov sekundárneho práva sú na rozdiel od nariadení typické absenciou priamej uplatniteľnosti voči fyzickým osobám a právnickým osobám v jednotlivých členských štátoch. Podľa čl. 288 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ je smernica záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom.

55. Citované ustanovenie primárneho práva EÚ vysiela zrozumiteľné posolstvo vnútroštátnym orgánom členských štátov zaväzujúc ich na taký výkon ich vrchnostenských kompetencií, ktorý zabezpečí dosiahnutie výsledku očakávaného smernicou. Inými slovami, ide tu o povinnosť naplniť vôľu úniijného tvorca smernice vnútroštátnymi právnymi prostriedkami. Štandardným prostriedkom dosahovania cieľa stanoveného smernicou je zmena právnej úpravy, ku ktorej pristúpi vnútroštátny zákonodarcu. Avšak pre prípad, že túto svoju povinnosť nesplní, vyvinula rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ teóriu priameho účinku smerníc a nepriameho účinku smerníc. Priamy účinok dotknutých smerníc v posudzovanom prípade neprichádza do úvahy, a to vzhľadom na závery rozsudku Súdneho dvora EÚ C-152/84, podľa ktorého záväzná podstata smernice, ktorá konštituuje základňu pre možnosť odvolať sa na smernicu pred vnútroštátnym súdom, existuje len vo vzťahu ku každému členskému štátu, ktorému je určená. Z tohto vyplýva, že smernica nemôže sama o sebe ukladať povinnosť jednotlivcom a že ustanovenia smernice ako takej nemožno uplatňovať voči jednotlivcom. Môžu tak uvažovať len o nepriamom účinku smernice, ktorý zakladá rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-106/89 s odvolaním sa na prejudikatúru C-14/83. Podľa tohto rozhodnutia pri aplikácii vnútroštátneho práva bez ohľadu na to, či aplikované ustanovenia boli schválené pred alebo po smernici, vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva je povinný interpretovať ho, nakoľko je to možné vo svetle dikcie (textu) a účelu smernice, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou, a tým zabezpečil súlad s 3. odsekom čl. 189 Zmluvy o založení EHS.

56. Je nepochybné, že novelou Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.4.2004 (zák. č. 150/2004 Z. z.), boli prevzaté právne akty Európskych spoločenstiev a EÚ uvedené v prílohe (§ 879g Občianskeho zákonníka), medzi inými aj Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

57. Bez ohľadu na doterajšiu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov SR pri posudzovaní zmluvnej podmienky poplatkov za správu a poskytnutie úveru (spracovateľský poplatok), súd prvej inštancie považuje za právne významný výklad Smernice 93/13/EHS rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-621/17 z 3.10.2019. Z uvedeného rozhodnutia nesporne vyplýva, že čl. 4 ods. 2 a čl. 5 Smernice Rady 93/13/EHS, sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm.

58. Čl. 3 ods. 1 Smernice 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že taká zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, ktorá sa týka poplatkov za správu zmluvy o úvere a ktorá neumožňuje jednoznačne určiť konkrétne služby poskytované ako protihodnota, v zásade nespôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, ktoré vyplývajú zo zmluvy.

59. Zo záverov uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, teda možno vyvodit' jednoznačný záver, že nedostatočná individualizácia plnení za poplatky za správu ako aj spracovateľského poplatku v tomto prípade, ktorých výška, resp. spôsob ich výpočtu a dátum splatnosti sú v zmluve presne určené nespôsobujú v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán.

60. Odvolací súd v uvedenej časti rozsudok súdu I. inštancie zrušil majúc za to, že rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C 621/17 je bezvýznamný, nakoľko sa týka výkladu smernice Rady 93/13 EHS vo vzťahu k maďarskému právu a nie k právu platnému na území Slovenskej republiky.

61. Súd I. inštancie síce je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, avšak iba za predpokladu, že nedošlo k zmene rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít pri posudzovaní nároku po rozhodnutí odvolacieho súdu.

62. V tomto prípade, preto súd I. inštancie poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2022 pod sp. zn. 7Cdo/294/2019. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v zmysle rozsudku Súdneho dvora vo veci C 621/17 zo dňa 13.10.2019 článok 4 ods. 2 a článok 5 smernice Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že z požiadavky, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne nevyplýva povinnosť, aby také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum splatnosti, tiež podrobne špecifikovali všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm

63. Dovolací súd poukazuje na to, že z označenia sporného poplatku vyplýva, že ide o poplatok za poskytnutie úveru teda za úkony na strane veriteľa, ktoré sú nevyhnutné pre uzavretie zmluvy a ktoré sú jeho internou záležitosťou a súčasťou jeho nákladov, teda za úkony veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru ako vypracovanie zmluvy a jej uzavretie a pod. Poplatok za poskytnutie úveru teda predstavuje cenu za poskytovanie služby veriteľom, pričom možnosť jeho uplatňovania pripúšťa zákon č. 129/2010 Z.z. a táto možnosť vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ. Nemožno teda v súvislosti s dojednaním poplatku za poskytnutie úveru dospieť k záveru o existencii nekalej zmluvnej podmienky.

64. Nemožno opomenúť tú skutočnosť, že bolo na dovolateľovi, ktorý mohol posúdiť hospodárske dôsledky vyplývajúce zo zmluvy, či ju uzavrieť, a ak sa mu poplatok za poskytnutie úveru, ktorý bol v zmluve vyjadrení určito, jasne a zrozumiteľne javil vysoký, nič mu nebránilo obrátiť sa na iný subjekt. Dovolací súd má za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

65. Zo záverov vyššie uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ ako aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7 Cdo/294/2019 teda možno vyvodit' jednoznačný záver, že nedostatočná individualizácia plnení za poplatky za správu, ako aj spracovateľského poplatku v tomto prípade, ktorých výška, resp. spôsob ich výpočtu a dátum splatnosti sú v zmluve presne určené, nespôsobujú v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, preto súd I. inštancie opätovne žalobu o určenie ich neprijateľnosti, ako nedôvodnú zamietol.

66. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Vo vzťahu k výroku I. súd priznal úspešným žalobcom voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vo vzťahu k výroku II. priznal úspešnému žalovanému voči neúspešným žalobcom v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

69. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.